

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega tiska: Tiskarna „Edinosti“, vpisane zadrage z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta „ 12—
za tri mesece „ 6—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta „ 2-60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do peti vrsti K 5—
vsaka nadaljnja vrsta „ 2—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev
Oglase sprejema inšerlatni oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerlatni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Cesarjeva holezen.

Cesarju se je zopet poslabšalo.

DUNAJ, 10. (Izv.) Cesar je imel danes precej slabo noč, precej slabšo nego včeraj, ker ga je mučil kašelj. Zato je bil tudi dopoldne precej slabše razpoložen, kakor pa prejšnje dni. Z ozirom na to je cesar sprejel danes tudi le najožje svojo okolico in je tudi danes izostala običajna avdijska ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Zdravniki so tudi odredili, da se cesar ne sme preveč baviti s svojimi vladarskimi posli in so zlasti prepovedali daljše konference in pogovore. Včerajšnje oficijelno sporočilo pravi, da se je katar nekoliko zmanjšal, da pa je v ostalem zdravstveno stanje cesarjevo enako, kakor je bilo prejšnje dni.

Večerno sporočilo.

DUNAJ, 10. (Kor.) O cesarjevem zdravstvenem stanju je bilo nocoj izdano sledeče sporočilo: »Po noči, ki jo je nekoliko bolj motil kašelj, je kašelj čez dan relativno nekoliko popustil. Objektivni izvid ni vključil neznatnemu zmanjšanju kataralčnih pojavov podal v ostalem nikake izpremembe. — Dr. Kerzl, prof. Ortner.

Nemiri v Albaniji.

Pogajanja z Epiroti.

ATENE, 10. (Izv.) Dosedaj se se vršile na Kriju med internacionalno kontrolno komisijo in odposlanci provizorične epirotske vlade tri konference, o katerih poteku pa se varuje stroga tajnost. Vendar pa se zatrijuje v grških krogih, da se pogajanja ne ptekaajo neugodno in da je pričakovati, da pride do sporazuma med Epiroti in mednarodno kontrolno komisijo, ki hoče priznati Epirotom dalekosežne koncesije. Grški krogi žele, da pride do sporazuma, ker je iz narodnih ozirov važno, da ostanejo Epiroti pri Albaniji in se tako nadaljuje pogrčevanje Albanije ter čm dalje bolj utrjuje vpliv grškega življa v Albaniji.

Oboroževanje v Ulstru.

LONDON, 10. (Izv.) Danes se je vključil največji pažnji angleških vojnih ladij posrečilo vtihotati Ulstrem 24 topov v notranji del ulstrske pokrajine.

Ruski car pri francoskih velikih vojaških vajah.

PARIZ, 10. (Izv.) Kakor poročajo listi, bo letošnji velikim francoskim vojaškim vajam prisostvoval ruski car s carico in carevičem ter ostane tudi par dni v Parizu.

Vojna v Mehiki.

Vstasi prodirajo proti Mehiki.

MILAN, 10. (Izv.) »Corriere della Sera« poroča iz Mehike: Dogodki, ki se pripravljajo na severu republike, so povod, da se je skoro popolnoma pozabila konferenca posredovalcev, ki se prične dne 18. t. m. in se zategne najbrž tako dolgo, da se v tem položaj predružači popolnoma in postane posredovanje sploh nepotrebno. Vstaška vojska, ki je poveljuje general Villa, prodira z ameriškano artilerijo, pri kateri služijo baje tudi pravi ameriški topničarji, polagoma proti Saltillo da Parras preko lagunske pustine. Vstaške čete, ki so zavzele Monterey, se udeležijo naskoka na Saltillo od severa. Prebivalstvo je že začelo zapuščati mesto in z vladno pomočjo umika v San Luis. Vladni general Maas, guverner v Cohauili, poveljnik vladnih čet v Saltillo, ima zbranih 20.000 mož in je baje sklenil, da ne počaka,

da se združita obe sovražnikovi vojski, temveč hoče naskočiti vsako posebej. Udariti hoče najprej na generala Villo, ki ga namerava napasti na angouseursem prelazu, ki ga pa nameravajo zasesti tudi vstasi. V Saltillo je ostala le majhna posadka.

Druge močne vstaške čete se zbirajo med San Luisom in Tampicom in imajo namen prodirati proti San Luisu, da tako preprečijo združenje vladnih čet, ki se nahajajo v San Luisu in Saltillo. General Velasco bi najbrž imenovan za guvernerja v San Luisu.

Zelo razburljive vesti prihajajo iz pokrajine Morelos, kjer se bje ljut boj med vladnimi in vstaškimi četami. Raznesla se je vest, da so vstasi zavzeli glavno mesto moreloske pokrajine, Cuernavaca, in mesto zažgali. Ta vest dosedaj še ni potrjena in izvedeti tudi ni mogoče nikakih podrobnosti. Manjše vstaške čete generala Zapate so se pojavile tudi že v Talpanu, do kamor je iz Mehike komaj dvajset minut z avtomobilom.

V Mehiki se kolikor mogoče podvzuje vojska izvežba prostovoljcev. Na vseh koncih in krajih je videti čete, ki se vežbajo v orožju, in vse se pripravljajo na najljutejši odpor proti vstašem. Med prebivalstvom vlada velik strah zaradi najbližje bodočnosti mesta. Splošno že skoraj prevladuje mnenje, da obstoje med vstasi in Amerikanci zveze glede naskoka na glavno mesto, in to tembolj, ker Amerikanci vključ premirju še vedno izkrcavajo vojaštvo v Veracruz, na drugi strani pa izvajljajo vstasi proti sebi vse vladne čete, tako da bo v kratkem Amerikancem popolnoma odprta pot do glavnega mesta, kamor bi potem prodrl, ne da bi se jim ustavljal kdo, pod pretezo, da hočejo izpostaviti mir in red. Ker vstašem še vedno prihaja novo orožje, pač v resnici ni misli na resnost premirja in nima posredovanje južnoameriških držav v resnici nikake vrednosti.

Potres v Siciliji.

180 mrtvih, nad 300 ranjenih.

RIM, 10. (Izv.) S Sicilije prihajajo vedno zlaostnejša poročila o potresni katastrofi, ki je zadela vzhodno obrežje ognjenika Etna. Središče potresa je bilo v Lineri, trgu, ki je oddaljen kakih pet kilometrov od morskga obrežja. Zato je tudi v Lineri katastrofa zahtevala največ žrtve. Trg je popolnoma razrušen. Vojaki še vedno razkopavajo razvaline, da bi rešili ponesrečence, ki se morda še živi nahajajo pod njimi. Dosedaj so izkopali 110 mrtvecev, ranjenecv pa je nad 150. V vsem potresnem okrožju so izkopali dosedaj iz razvalin 180 mrtvih, dočim pa število težko ranjenih znaša nad 300. Položaj je naravnost obupen. Vojaštvo je postavilo nad 6000 šotorov, kamor se je zateklo prebivalstvo, ki je ostalo brez strehe. Ker se ni dalo rešiti nič, skrbijo tudi vojaštvo za hrano prebivalstvu in je v ta namen nameščenih po raznih krajih večje tevilvo vojaških kuhinj. V Zafferani je pokopanih pod razvalinami šole 15 šolskih otrok. Kakor se zatrijuje, mora biti v vsem potresnem okrožju še okrog 1500 oseb pod razvalinami.

Aretiran slepar.

LJUBNO, 10. (Izv.) Tukajšnja policija je na zahtevo okrajnega glavarstva v Poreču aretirala madžarskega barona Feledya, ki je bil osumljen špijonaže. Preiskava je dokazala neutemeljenost tega suma, a vendar so pridržali Feledya v zaporu, ker se je izkazalo, da je zakrivil v Istri razna sleparstva.

Pisal sem ti že, da je prvi majnik pri nas praznik delavcev. Pri vas, v Kalabriji, ne poznajo tega praznika, ker tam se ljudje ne delijo v kapitaliste in delavce, ampak v nedolžne in od zadaj zabodene. Naši vrli slovenski delavci so tudi sklenili, da bodo praznovali prvi majnik, in sicer tako, kot ga praznujejo delavci vsega sveta: Z obhodom po mestu. Ko so Italijani to izvedeli, so se jim začele hlače tresti tako, da so drugi dan pisali dunajski listi o daljnem potresu. Zbegani so bili, kakor ovce, ki čutijo volka. Ali še ne bo konec tej provokaciji? Najprej govori hrvaški župan hrvaški, potem potem razobeša slovenska vas slovenske zastave namesto italijanskih, in sedaj prihaja obhod delavcev po mestu, v katerem delajo! Najprej so hoteli prirediti protiobhod italijanskih delavcev. Toda kmalu so konstatirali, da je večina teh delavcev radi napornega nočnega dela pri zaslužnem počitku, a ostali so odklonili obhod, češ, bolje bo za nas, če se ne pokažemo na ulici.

Italijanska gospoda so bili v škripcih. Kaj bo, če se Slovenci mirno izprehajajo po mestu? Vse svet bo tedaj spoznal, da so to resni, trezni ljudje, ki ne iščejo prepira, ampak zahtevajo le svoje pravice. Ne, ne, to se ne sme zgoditi, provokacija mora biti! Če ni drugače, se poiščejo ljudje, ki se bodo čutili provocirane. In res, zbrali so drhal, ki je slovensko zavratno napadala. — Kaj praviš k temu, Primož? Čudno, kako se vse v zgodovini ponavlja!

Nemška zloba proti Jugoslovanom.

PRAGA, 10. (Izv.) Tukajšnji nemški listi izrabljajo žalostno afero nekega jugoslovenskega dijaka, ki je umoril nekega 11 lenega dečka, v to, da hujskajo proti Jugoslovanom in skušajo vso stvar napraviti Srbom, češ, da je to srbski zločin. Preiskava pa je dognala, da je dijak, ki je bil zaradi omenjenega zločina aretiran, neki Bolgar, po imenu Hristov, blazen.

Češko-nemška pravna pogajanja.

PRAGA, 10. (Izv.) Češke radikalne stranke presoajo v svojih glasilih pravno akcijo, ki bi se naj pričela pod vodstvom zborničnega predsednika dr. Sylvestra, zelo pesimistično. Tako pravi »Česke Slovo«, glasilo narodnih socialistov, da se stranka ne udeleži pravnih pogajanj, ker ve že naprej, da bodo ta pogajanja popolnoma brezuspešna, če Nemci in vlada že iz začetka ne sprejmejo kardinalne točke, namreč razpisa deželnozborskih volitev na Češkem ter konstituiranje deželnega zbora.

Švihova afera.

PRAGA, 10. (Izv.) Švihova afera je zopet stopila na površje v češki javnosti. Dr. Šviha je namreč vložil tožbo proti socialnodemokratskemu poslancu Šmeralu, ker ga je leta napadel v glasilu socialnodemokratske stranke »Pravo Lidu«. Deželno sodišče je zaprosilo državni zbor za izročitev poslancu Šmerala. — Afero »Narodnih Listov« in dunajskega dopisnika »Češkega Slova«, Šimeka, so skušali poravnati izvensodnim potom. Znano je, da so »Narodni Listi« obdolžili Šimeka, da je on posredoval za češko narodno socialno stranko na Dunaju, ki je bila baje pripravljena podati svojo obstrukcijo vladi. Šimek je sedaj odklonil izvensodno poravnano.

Bosenske zahteve.

SARAJEVO, 10. (Izv.) Bosenski deželni svet je imel včeraj sejo, v kateri je sklenil urgirati pred par leti podani memorandum, v katerem se je zahtevala pred vsemi ureditvami državnopravnih odnošajev Bosne in Hercegovine napram monarhiji in zlasti tudi prevzetje pošte in brzojava v civilno upravo. Stosčasno je deželni svet tudi sklenil, da odpotuje za časa delegacij-skega zasedanja v Budimpešto, da bo tamkaj konferiral z ministri in da stopi tudi v dotiko z jugoslovanskimi delegati.

Srbska zastopstva v inozemstvu.

BELGRAD, 10. (Izv.) Uradni list priobčuje danes celo vrsto imenovanj na nova srbska diplomatska in konzularna mesta. Med drugimi je tudi konzulat v Trstu in je imenovan za konzula Milojevič. Generalni konzulati se ustanavljajo nadalje na Dunaju, Berlinu, Bukareštu in Carigradu, konzulati pa v Pragi in Skadru. Za Dunaj je imenovan tajnik dunajskega srbskega poslanstva dr. Dimitrijevič, ki je že dolga leta nameščen pri srbskem poslanstvu, prejš v Parizu, za časa aneksijske krize pa v Rimu. Smatrajo ga za posebno kvalificiranega diplomata, ki uživa v Srbiji in mednarodnih krogih velik ugled. Za Prago je imenovan ministrski tajnik Vušković, za Berlin pa ministrski tajnik Šajnovič, načelnik kabinetne pisarne Pašičeve. Nadalje je imenovan za diplomatskega zastopnika v Albaniji dosedanji srbski konzul Panta Gavrilović, za Bukareštu ministrski svetnik Oviilo Kosć, za Carigrad pa sedanji dragoman Cohadžić.

Prochazkova afera zopet oživiljena.

BEROLIN, 10. (Izv.) »Vossische Zeitung« priobčuje senzacionalen članek iz dunajskih krogov, v katerem zopet pogrva ono zlo-

glasno Prochazkovo afero. Dunajski dopisnik omenjenega lista, ki je znan po svojih nesramnih poročilih iz časa balkanske vojne, pripisuje vso krivdo na Prochazkovi aferi dunajskemu srbskemu poslaniku Jovanu Jovanoviću, o katerem pravi, da je kot tedanji voditelj srbskega ministrstva za zunanje stvari sprevil vso afero v javnost, ne da bi bil poučen o stvari. Da je ves članek naravnost zlobno izmišljen in je pravcato obrekovanje odličnega srbskega državnika, je razvidno iz dejstva, da za časa Prochazkove afele ni bil Jovan Jovanović voditelj srbskega ministrstva zunanjih stvari, temveč Pašić sam.

Po krvavem maju v Trstu.

(Dopis.)

Čisto avtomatično deluje aparat v Italiji, kadar so v Avstriji neodrešenci za gnali svoj reklamni krik. Tako je tudi po prvem maju laški avtomat dobro deloval, celo zelo dobro. Vsa laška mesta so klicala svoj salut laškemu Trstu in vsa laška mesta so pozdravljala Avstrijo z znanimi klici »Abbasso l'Austria«, da so lahko laški listi v Avstriji polnili svoje predale, da je laška policija in meščanska tržaška javnost lahko spokojeno počivala na svojih lavoricah. In z uspehom demonstracij v kraljestvu so v resnici lahko zadovoljni, ker »pristrčnost« laško-avstrijskih odnošajev, na novo oživiljena v Opatiji, je šla zopet enkrat rakom žvižgat! Zato lahko plava tržaško italijanstvo v blaženosti. Svobodno jim!

Velikanske so bile demonstracije po kraljestvu radi tržaškega prvega maja. V Rimu so razbili laški študenti na univerzi okna in klopi, da je moralo vojaštvo izgnati študente iz vseučilišča. V Milanu, Paviji, Genovi, Padovi je moralo vojaštvo delati red in v Neopolju je moral bataljon vojakov udrihati s puškinimi kopiti po demonstrantih, da so se končali gabni poulični prizori. V največjem stilu so se vršile demonstracije in sedaj se začudeno sprašujemo, zakaj to, od kje ta ogorčenost, te splošne demonstracije v par dnevih?!

Pred nami leži uradno sporočilo o tržaških dogodkih. Slovenski delavci so praznovali svoj delavski praznik in pod modro zastavo NDO so storili to, kar so istočasno delavci po vsem svetu delali nemoteno. Ko pa so šli po ulici, so jim nakrat zabarikadrali Italijani ulico, nakrat so jih začeli napadati; padli so tudi strelci in slovenski delavci so morali braniti ne le svojo čast, svoj delavski interes — od poulične druhali je bilo ogroženo tudi njih življenje. Ko pa je nakrat Slovenec jasno povedal, da ne prenaša nasilnosti, ko je v brambi naklestil napadalec, tedaj je zarjula tepena druhal in pokazala svoje pete. Laški narod pa je imel svoje heroje — žalostne postave!

V težkem delu za obstanek je dobila slovenska roka krepke mišice in trde pesti. Zato prav radi verujemo, da je marsikateri napadalec prav mlo zastokal, da je moral marsikateri Italijan v prav obilni meri rabiti obliž za prerabljanje kosti. Čisto nič čudno se nam ne bi zdelo, če bi imela javnost v kraljestvu usmiljenje s tepenimi laškimi junaki in če bi nastopila iz usmiljenja za tepene brate. Ali kako pa to, da sedaj tako usmiljena javnost ne kaže prav nobenega sočustvovanja tedaj, kadar laški karabinieri streljajo delavstvo v kraljestvu? Kako to, da ne zaplače laška javnost, kadar naskakujejo francoski delavci svoje laške konkurente?

Sedaj protestirajo po vsej Italiji »per i fatti di Trieste«. Pardon, v Kalabriji ne. Kalabreži imajo namreč kratek oboroženi mnenje o ostalih Italijanih, kateri imajo kulturo, ki je za 2000 let. starejša nego kalabrežka. Mislijo namreč, da ti Italijani v svoji neskončni kulturi protestirajo proti zavratnim napadom svojih ljubih tržaških bratov. A kako naj bi Kalabreži proti temu protestirali, ko so jim vendar zavratni napadi edino rokodelstvo, v katero se razumejo! Protestirali bi mogli k večjemu proti temu, da jim hočejo Tržačani zatemniti njihovo svetovnoznano zavratno slavo! Toda motijo se takrat Kalabreži. »Kulturni« Italijani protestirajo proti nečloveškemu dejstvu, da se Slovenci niso dali pobiti kakor piščeta ter so se celo branili in to »barbarement«, brez rokavic! Kaj praviš k temu, Primož? Prosim te, pouči svoje sodeležane v tem smislu. Morda bodo tudi oni potem protestirali proti nesramnim Slovincem, ki se branijo, če jih kdo napada. To je vendar stvar policije! Čemu se vmešavajo v poslovanje javnih uradnikov: Nas pa bodo poročila o kalabrežkih protestih zelo razveselila. Po slovenskih kavarnah ležijo vsi humoristični listi nerazrezani; imamo namreč dovolj smeha z italijanskimi protesti.

Pričakujem tvojih vesti ter ostajam

tvoj stari

Mikula Letič.

Kako to, da je Italija mirna takrat, kadar divja v vrstah laškega delavstva le lakota in nasilstvo! Zato, ker laška javnost ne nastopa iz srčne potrebe, temveč iz političnih ozirov, ker so vse demonstracije narejene in narejene.

Ne hlepe samo v Trstu oči neodrešenecv po Italiji, tudi druga mesta Avstro-Ogrske imajo še »neodrešenih« sinov kraljestva. Na Reki udarja včasih s kruto roko madjarski šovinist po Italijanih, često vihti čisto neopravičeno in brutalno madjarski bič nad prebivalstvom Reke; ali nikdar se ne sliši, da bi se sicer tako občutljiva laška javnost, da bi Italija kričala »Abbasso la Hungaria«! Nikdar se ne dogaja to, tudi če bi bilo to utemeljeno. Če pa je dobil le en laški trkolin v Trstu par zaslužnih klofut, tedaj je ogenj v strelhi, tedaj je vsa Italija polna najostudnejših pouličnih prizorov. Zakaj to? Tudi v tem oziru ni odgovor težak.

Velik je pohlep Italijanov, saj so znane laške karte, ki kažejo tja do Posostne laško ozemlje; tako velik pa še vedno ni, da bi segal do Reke. In ker sta sedaj na političnem programu Italije le Trst in njegovo zaledje, zato je radi vsake klofute razburjena vsa Italija in zato je hladna, če na Reki Madjar še tako nasilno tepta laške sinove. Radi tega skrbje vsi, da vsi Italijani ohranijo v spominu Trst, da v resnem trenutku stopi vse laški narod kot en mož v boj za Trst. Zato mora biti spomin na Trst vedno živ, ker končno obstoji tudi nevarnost, da bi vsled »prijateljskih odnošajev« laški narod pozabil, da ima na vzvodu svojega načelnega sovražnika, s katerim se more sporazumeti le za ceno Trsta. Zato prepuča laška vlada protivarske demon-traci e, zato so uprizorjene te demonstracije tudi od ljudi, ki imajo pri vladi besedo.

Demonstracije po Italiji pa prirejajo gotovi ljudje še iz drugega vzroka. Laško avstrijsko prebivalstvo, osobito Tržačani, ne smejo nikdar pozabiti, da kljub »prijateljskim odnošajem« obeh veselij ob Adriji, v Italiji še vedno vlada staro sovraštvo do Avstrije, da ne pozabi Italija nikdar svojih neodrešenecv, radi tega pa tudi oni ne smejo niti za hip pozabiti Italije. Iz teh vzrokov so se vršile vse demonstracije, iz teh vzrokov je Italija ob vsaki priliki polna protivarske gonje in iz teh vzrokov tudi vse zagotavljanje laških državnikov o simpatijah ni vredno niti počenega groša.

Dogodki po prvem maju so to znova dokazali; dokazali so pa tudi, da ne bodo laški računi tako gladko izvršeni, ker v prestolnici Adrije, v krasnem Trstu, ču va neustrašeno in odločno slovenski rod svojo posest in jo bo čuval še naprej. Zato pa pogumim bojevnikom v Trstu priznanje in hvala Slovenije!!

Dnevne vesti.

Izgon francoskih podanikov iz Alzacije-Lotarigije. Pred kratkim je dobila cela vrsta v Alzaciji-Lotarigiji bivajočih francoskih podanikov obvestilo, da se jim rok za njihovo bivanje nikakor ne more več podaljšati. Kruta odredba je seveda vzbudila v francoskih krogih veliko razburjenje in vse pariško časopisje se obširno peča s to najnovejšo proti francosko odredbo nemških oblasti. »Temps« izjavlja, da nemška vlada pariškega zunanjega ministra o tej odredbi, ki jo je smatrali za sovražan akt proti Franciji, ni čisto nič obvestila in zahteva radi tega takojšnjega

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépín.

— Joel Macquart. Tako se bom odslej imenoval tukaj, v tej okolici.
— Tukaj, v tej okolici? — je ponavljal Sauvageon. — Potemtakem se hočete naseliti tukaj?

— Da, to nameravam. Ker imam na vo še, je vendar popolnoma naravno, da vsem božjem svetu le eno samo posest-stanujem na tem posestvu. Nameraval sem se že danes nastaniti v rdečem mlinu. Sedaj se mi pa zdi, da bi bilo bolje, ako opustim to misel. Stemnilo se je, že popolnoma in počakam do jutri, če me sploh more prenočiti to noč.

— Hiša ni velika, — je odgovoril gostilničar, toda če bi bilo treba, bi spal pod milim nebom, da bi ustrege svojemu nekdanjemu gospodu, svojemu plemenitemu dobrotniku. Odstopim vam svojo lastno posteljo.

— Sprejemam tvojo ponudbo brez poklonov, in ker sem nekoliko utrujen, te prosim, da me nemudoma odpelješ v zame določeno sobo.

— Počakajte samo trenutek, da posteljo dam nanovo preobleči; zgodi se takoj. Sauvageon je stopil k vrtnim vratom; poklical Javotte in jej je v njeno veliko začudenje zaukazal, naj pripravi njegovo sobo za slabo oblečenega tujca.

Po par minutah dela je začudena dekla

PODLISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Dragi Primož!

Hvala ti za pismo! Hvala ti nadalje za sožalje, ki mi ga izražáš radi mojih tragičnih ljubavnih podjetij. Toda ne govorimo več o tem, hiteti moram, da te obvestim o najnovejših dogodkih.

Vojna je, dragi Primož. Ha, že vidim tvoj neumni obraz. To ni nič novega, si misliš, dokler bosta dva poročena na svetu, bo vedno vojna. Primož, prosim te, pusti te kalabrežke dovptje. Imamo resnično, pravcato vojno med Zedinjenimi državami in Mehiko. Zakaj, o tem raje ne govorim. Meni se namreč zdi, da Zedinjene države nimajo popolnoma prav, ker pa imam v Novem Yorku bogatega strica, se mu ne bi hotel zameriti, in zato raje molčim o vzrokih vojne. Pač pa te prosim, če kje vidiš slavnega Ricciottija Garibaldija, da ga rotiš, naj hitro pohiti v Ameriko na pomoč Združenim državam. Te bi sicer odpravile ravno tako tudi brez njega, toda nihče ne pije rad grenke kave, in moderna vojna brez Ricciottija Garibaldija ne biva brez slarkorja! Opozoríš ga tudi lahko, da so tam krasne planjave, in da bo imel mnogo prilike, pokazati svoje bravure; lahko bo tekel po trideset kilometrov na uro. Kaj praviš k temu, Primož?

pojasnila, ker živi v Alzaciji in Lotaringiji okoli 30.000 francoskih podanikov. — Pruski sistem v teh dveh nekdanjih francoskih provincih, kakor znano, ne rodi nobenih uspehov. Ne samo, da se dosedaj še ni posrečilo Francozov ponemčiti, niti nemškemu prebivalstvu samemu ni moglo vcepiti navdušenja za Nemčijo. V Alzaciji kljub njihovu nemškemu pokolenju še vedno živi duh velikih francoskih revolucij, duh svobodoljublja in zato je popolnoma razumljivo, da se kljub že 40 letnemu pruskemu gospodstvu nikakor ne navdušujejo za Nemčijo. Sicer se pariške vesti o izgonu francoskih podanikov iz Alzacije in Lotaringije uradno še ne potrjujejo, vsekakor pa je gotovo, da Prusi tudi z izgonom francoskih podanikov ne bodo pregnali iz Alzacije in Lotaringije tudi republikanskega duha tamonjšnjega prebivalstva. Alzacije-Lotaringije ne bodo mogli nikdar popolnoma podjarmiti.

Potovanje ogrske opozicije v Pariz. »Az Est« poroča, da se v krogih ogrske neodvisne stranke sedaj že par dni govori o potovanju opozicije v Pariz, ker je namenjeno potovanje v Petrograd definitivno opuščen. List pa pri tem poudarja, da potovanje v Pariz, če se faktično uresniči, ne bo nikakoli demonstracija proti tromezini politiki, ampak bo imela akcija samo namen, delovati za prijateljske odnose med Ogrsko in državami tropsporazuma. Grof Mihael Karolyi o tem novem načrtu za enkrat noče dati nikakih informacij in pojasnil, pač pa je sotrudniku »Az Est« izjavil, da se bo izrazil o tem vprašanju v posebnem govoru v zunanjem odseku o priliki debate o Berchtoldovem eksponatu.

Bukareška mirovna pogodba in Anglija. V angleški spodnji zbornici je poslanec Aubrey Herbert z ozirom na dejstvo, da velevalisti oficijelno še dosedaj niso priznale sklepov Bukareškega miru, vprašal zunanjega ministra, ali je Anglija že priznala to pogodbo in pod kakimi pogoji. Grey je na vprašanje odgovoril, da se vrše v tej zadevi pogajanja med velevalisti. Sicer pa vladajo med posameznimi velevalisti zelo različna naziranja o vprašanju, če je oficijalno priznajo teritorialnih izprememb na Balkanu sploh potrebno in če bi do tega prišlo, v kaki obliki in pod kakšni pogoji.

Kriza v pogajanjih glede vztočnih železnic. Po par mesecih trajajočih pogajanjih glede vprašanja vztočnih železnic, je Srbija sedaj vendar enkrat stopila na dan s konkretnimi protipredlogi. Kakor se poroča, je srbska vlada pripravljena pristati na francoski predlog glede internacionalizacije vztočnih železnic samo pod sledečimi pogoji: »1. Za vse orijentalne železnice velja srbsko železniško zakonodajstvo in torej tudi v preteklem letu sprejeti zakon, vsled katerega se je vpliv srbske države na vse v deželi se nahajajoče železnice še znatno povečal. 2. Vztočne železnice se morajo podvreči v vsakem oziru tarifni višini srbske države. 3. Srbska vlada si pridržuje pravico, da proge orijentalnih železnic po preteku 10 let odkupi in podrži. 4. Z ozirom na to, da bi tarifna višina srbske države lahko neugodno vplivala na finančni razvoj družbe in zmanjšala njene dohodke, izjavlja srbska vlada, da garantira za 5 % obrestovanje eventualno novo vloženega kapitala družbe.« Srbski predlogi so seveda vzbudili na Dunaju velikansko ogorčenje. Oficijozno časopisje jih odklanja že kar vnaprej in pozivlja vlado, naj v ogledd tem nesprejemljivim srbskim zahtevam kratkoročno zahteva od Srbije, da ji vrne železnice. Avstrija da si mora na vsak način priboriti prosto pot do Egejskega morja. »Neue Freie Presse« ostro napada vlado in ji očita, da se je brigala in zavzemala za vse druge stvari, samo za gospodarski promet monarhije na Balkanu ne. Med drugim piše: »Prepirali smo se mesece in mesece za Djakovcem in Prizren, ne da bi kaj dosegli. Osvobodili smo Albance, toda za lastni promet nismo skrbeli. Dosegli bi lahko vse, če bi to, kar je monarhijska hotela, ne bilo ravno napisano na papirju, ampak tudi pravočasno izsiljeno. Toda politike grofa Berchtolda ne spremlja prijazna zvezda in le redkokdaj privedejo nje-

naznanila, da je vse pripravljeno; Sauvageon je vzel luč in kazal Lascarsu pot po stopnicah navzgor v prvo nadstropje, kjer je bila Sauvageonova soba.

— Ni lepo tu, — je pripomnil, ko je vstopil v sobo, — toda gospod mi že oprostite... Gospod ve, da tudi najlepše dekline ne more dati več nego ima...

— Prijatelj Caillebotte, — je odgovoril baron, — počutil se bom tu naravnost imenitno. Spi se pod temi pobejenimi stropniki prav tako dobro, kakor pod pozlačnim stropom Lascarsovega ali Talbot la Boissierevega hotela.

— Apropo, kar se tiče Talbotovega hotela, mi dovoli gospod Macquart vprašanje? — je rekel Sauvageon.

Roland je priklimal.

— Kako se počuti gospa baronica?

— Obžalujem, — je odgovoril Lascars s komično žalostnim glasom, — obžalujem, prijatelj moj, vdovec sem... izgubil sem svojo ženo...

— Kaka nesreča! — je vzkliknil Sauvageon.

— Tako lepa in mlada dama!... O, to se pravi, da vas je v resnici zadela velika nesreča!

— Kaj naj storim? Vsi moramo umreti.

— Žalibog!... Pa je že dolgo, kar vas je zadela ta nesreča?

— Tako nekako tri ali štiri leta.

— No, pa pogledajte, gospod, kakšne neumnosti si mora človek domišljati. Položil bi bil roko na žerjavico, da sem videl gos o baronica, kar je mrtva.

govori diplomatični koraki in pogajanja do trajnega uspeha. Seveda je pri tem »Presse« popolnoma pozabila povedati, zakaj je pravzaprav prišlo do sedanjih krize. S svojimi pretiranimi zahtevami je monarhijska sama izzvala odpor v Srbiji, kajti sprejem teh zahtev bi pomenil za Srbijo pravcati gospodarski samomor. S tem, če bo monarhijska sedaj zahtevala izročitev orijentalnih prog, bo pa srbske merodajne kroge še bolj prepiralo, da Avstriji pri pogajanjih sploh ne gre za pravičen sporazum s Srbijo, ampak samo za to, da bi izzvala nov konflikt. Kake koristi pa bo imela monarhijska od tega, to je seveda drugo vprašanje.

Srbski konzulati v evropskih državah. Ker je srbska skupščina sprejela proračun za leto 1914, je s tem dovoljena tudi ustanovitev novih srbskih konzulatov v evropskih državah in se imenovanje konzulov izvrši že v najkrajšem času. Med drugimi ustanovi Srbija generalni konzulat na Dunaju in konzulata v Pragi in Trstu; dalje generalni konzulat v Berlinu, Bukareštu in Carigradu, generalni konzulat v Draču in konzulat v Vodeni (Novi Grški). Za generalnega konzula na Dunaju bo najbrže imenovan dosedanj tajnik dunajskega srbskega poslaništva, dr. Dimitrijevič.

Domače vesti.

Seja političnega društva »Edinosti« se bo vršila danes, v ponedeljek, 11. t. m., ob 3 popoldne v novih prostorih uredništva »Edinosti« v ul. Sv. Frančiška Asiškega. Vabljeni so vsi odborniki, namestniki in deželni poslanci.

Blamaža laških kričavcev. Ko so pred par dnevi napovedali razni kamorarsko-mazinijski matosi javen shod v gledališču »Politeama Rossetti«, da bi tamkaj »protestirali« proti slovenskim »nasilnostim«, smo pričakovali, da bo zopet enkrat pokoncu ves laški Trst, kolikor ga je, in da bodo zopet plačevali to laško navdušenje slovenska — okna. Pričakovali smo tega, toda prišlo je drugače. Tisti »Piccolo«, ki je ob vsaki taki priliki tolkel na veliki boben reklame za »protestni shod«, je pod vplivom prenesenih glasov, ki so pričeli prihajati od zgoraj doli in celo tudi iz Italije, je zlezel pod klopi in pokvaril razgretim mazinijskim kričavcem vse veselje, ki so si ga hoteli privoščiti s svojim shodom. Namesto pričakovanega hujškanja ni bilo drugega, nego najresnejši nasveti, naj se mladina ne prenašajo, naj se ne da zavesti h kakim nepremišljenim korakom, ker bi vse to le škodovalo narodni stvari. Za shod, kjer naj bi se bila hujšala množica k naskoku na Slovence, je svetoval »Piccolo«, naj se ne razpaljuje množica, temveč naj se le razpravlja o bodočem delu v svrhu »narodne obrambe«. Namesto hujškanja torej umikanje na vse strani. To je menda tudi vplivalo, da je bil shod, ki se je vršil ob zaprtih durih — javno se niso upali zborovati ti reševalci tržaškega lažiljanstva — precej klavern in da se je vsa nameravana protislovenska demonstracija temeljito ponesrečila. Na shodu so bili večinoma sami frkolini, in ko se je shod končal, je ta drobnjad nekoliko pokrčala po Acquedotto in konec je bilo komedije. Ker pa je bilo tudi to kričanje o olciji odveč, so nekateri oddelki nastopili nekoliko energičneje in junaki »bratitvi domovine« so tekli, da so komaj sproti lovili sapo. Tako smo videli n. pr. tako večjo skupino laških frkolinov, ki so, kakor bi jim bil kdo kuril za petami, drli iz Stadionove ulice preko trga sv. Frančiška proti ulici Coroneo, za njimi pa oddelki policije. Pred Narodni dom so menda nameravali, toda policija je zaprla Carducci-jevo ulico in jim tako pokrčila tudi to veselje. Neka večja skupina je prišla v Vojašnično ulico pred kavarno »Commercio«, kjer je tamkaj navzočih par Slovencev pozdravila s »ščavi«. Ker ni bilo hujšega, so se kričali zadovoljili s par poštenimi klofutamci, ki so jih prešli za svoje kričanje. Kako so se zabavali na Velikem trgu, ko so bili popolnoma sami med seboj, nam ni znano. Je pač bilo nekoliko krika in vika in to je tudi bilo vse. V ostalem pa prav radi priznavamo, da je ogromna večina italijanskega prebivalstva splošno obsojala vse to počenjanje, in čuli

Lascarsove oči so se zalesketale, toda ogenj, ki je hotel zagoreti, je takoj zopet ugasnil in odgovoril je z najhladnokrvnejšim glasom:

— Tako? Domišljati si si torej to?

— Moj bog, da... Najbrž ni bilo vse prav v redu v moji glavi.

— In kdaj se ti je zgodila ta čudna zmot?

— Prošlo leto, nekako ob tem času, prav tukajle.

— Ni mogoče! — je vzkliknil Lascars.

— To je res čudno! Pripoveduj mi vendar o tem čudnem dogodku, stari prijatelj!

— Toda, — je pripomnil Sauvageon, — ker sem se zmotil kakor pravi tepec in stvar nikakor ne more biti mogoča, vas vendar ne more zanimati.

— Zakaj ne; le pripoveduj.

— O, saj nimam pripovedovati bogve kaj. Bilo je nekega lepega večera. Noč se je bližala. Imel sem čez dan polno gostov in sem nekoliko počival tamle spodaj na klopci poleg vrat. Naenkrat zašliš velik hrup: biči so pokali, zvončki so cingljali, konji so dirjali po cesti. Ves hrup je prihajal v smeri od St. Oermaina sem.

— Aha! — ga je prekinil Lascars.

— Na cesti sem zagledal v celem oblaku prahu veliko, sijajno kočijo, v katero so bili vpreženi štiri konji, — je nadaljeval Sauvageon. — Ko se mi je približala kočija, sem vstal iz spoštovanja, snel čepico in gledal ter gledal.

smo govoriti udeležence shoda, ki so govorili, da bi vsega tega krika ne smelo biti, da je tako pokvarjena vsa manifestacija. — Tako je torej veter, ki je začel pihati od zgoraj in od spodaj, naenkrat odnesel vse »ogorčenje« in vse »navdušenje«. — Končno naj še pripomnimo, da ni resnična vest, ki se je raznesla po mestu, da so laški razgrajali skušali naskočiti našo tiskarno. Ljudje, ki so prihajali mimo tiskarne, so bili popolnoma mirni, ona skupina, ki jo je policija podila iz Stadionove ulice čez trg sv. Frančiška, pa ni imela niti časa misliti na našo tiskarno, ker je morala le preveč brusiti pete.

Italijanske sanje. Pišejo nam: Nekega dne sem šel na izprehod. Slučajno sem imel posla tudi v ulici Bellosguardo. Ubral sem torej pot preko Salita promontorio in na vrhu čez ulico Massimiliano. Dospelvi vrh stopnice sem videl tri mladeniče, ki so sedeli na zidu ter opazovali angleške ladje na morju. Dospelvi bližje, sem čul, da se pogovarjajo o — Italiji. Govorili so v tržaškem dijalektu. Nisem mogel dobro razločevati, le nekaj besed sem razbral. Delal sem se, kakor da si zavezujem črevelj, da bi bolje slišal. Eden iz družbe je menil: Ti Bruno, kaj misliš, ali pojdejo ščavi še po mestu z zastavo. Jaz mislim, da so jih dobili dovolj, da ne bodo imeli več poguma! — Nato je rekel drugi: Tudi jaz mislim, da je bilo to leto zadnjikrat. Ti, čuj, kaj nam je pravil moj brat snoči! Rekel je, da so v seji (kakšni seji, ne vem, ker je ni imenoval) govorili, da, čim umre cesar Franc Jožef, je vojna gotova z Rusijo in Italijo, ker ta se hoče okoristiti in bo zahtevala od Avstrije Trst, ali z lepa, ali z grda. Potem ne bodo ščavi več tako objestni! — Ker nisem hotel obrniti pozornosti nase, sem šel dalje. Seveda ne pripisujem tem razgovorom nobene važnosti. Omenjam ga le zato, ker je značilen, v kakem duhu se vzgaja tržaška mladina, na kakih — sanjah se naslaja. Pomembno je tudi, da so govorili o neki seji — gotovo kakega društva. Efekt te vzgoje je, da komaj pričakujejo smrti našega sivolasega in miroljubnega vladarja, ker se potem nadejajo homatiji, na katerih bi se mogla njihova blažena Italija okoristiti vzlic naši debeli zvezi žnjo. Te sanje tržaške razgretje italijanske mladine pa nam kažejo šele v pravi luči vse tisto hinavsko »Piccolovo« zavijanje oči, češ, da oni ne zahtevajo prav nič drugega, nego da Avstrija spoštuje moment narodne skupnosti tržaških Italijanov z onimi v kraljestvu in potem da bo Avstrija popolnoma varna. V lepe roke bi naša država položila svojo — varnost!! Tu se včasih hlinijo, na skrivnem pa organizirajo izgrede po Italiji, ki naj naščuvajo italijansko javnost proti Avstriji in na katerih — sežigajo avstrijsko zastavo. Gospod Berchtold more že verovati sladkim besedam kakega Di San Giuliana. Ali to ne moti irredentov v njenih lepih sanjah. Saj dobro pozna resnične skupne želje neoficijalne in oficijelne Italije, ki jo predstavlja isti Di San Giuliano. Sanje gor, sanje dol: ali nobena druga država ne bi dopuščala, da se na njenem teritoriju sistematično goje take — sanje!

Poskušena samomora. V ul. Donatello št. 29 stanujoča 20letna Lea Petronio se je večer zvečer ob polni enajstih urah usmrtiti in je v ta namen izpila [nekoliko] lizola. Zdravnik rešilne postaje je bil izpral želodec. — Privatni uradnik Ubaldo Torelli, star 27 let, stanujoč v ul. Giotto št. 9, si je s nočjo v stanovanju svoje zaročenke v ulici Chiozza št. 50 pognal kroglo iz revolverja v prsi. Poklicani zdravnik rešilne postaje mu je podal prvo pomoč in ga nato dal odpeljati v bolnišnico. Rana ni smrtonosna.

Po neprevidnosti je večer dopoldne trgovec s senom Ivan De Vecchi sam zasedel seno v svojem skladišču v ul. del Bosco št. 50. Prišel je namreč po neko knjigo, ki jo je potreboval, pa se mu ni ljubilo odpirati oken, da bi bil videl v skladišču, temveč je začel užigati užigalec. Nesreča je hotela, da je ogorek padel med seno, ki se je takoj vnelo. Gasilci so sicer prihiteli takoj, a vendar je ogenj v tem že uničil, ali pa vsaj znatno poškodoval 21 bal seno. Seno je bilo zavarovano.

Do hudega pretepa je prišlo večer popoldne v Sancinovi gostilni v Skednju št. 435 med ogrskimi in hrvaškimi delavci, uslužbenimi v škedenjskih plavžih. Končno so pograbili tudi nože in je 21letni Mihael Lukač, rodом iz Ogulina, precej nevarno ranil na desni rami nekega Emeriha Pozavneza. Ki je hotel zamahniti še drugo so mu drogi zabranili. Lukač je bil aretiran.

Ljubosumnost je huda stvar na tem božjem svetu in to je občutil tudi 48letni zidar Angel Ciani, ki stanuje v ul. Rigutti št. 33. Ciani je ločen od svoje žene, a vendar mu nikakor ni prav, da bi drugi hodili v nekdaj njegov zelenik. Zazdelo pa se mu je, da neki I. nekam preljubivo občeje z njegovo »bivšo boljšo polovico«, kar ga je tako razvnelo, da je večerj prilomastil v njegovo stanovanje ter tam hotel vse obrniti narobe. Kričal in razsajal je, da je vse letelo na kup, končno pa je celo izvelkel iz žepa nož in začel groziti z njim. Poklicani stražnik je končno odpeljal Ciani v zapor, kjer se mu menda vendarle ohladi njegovo prevročje srce.

Nevaren padec. Margareta Marchi, stara 67 let, stanujoča na trgu Cornelia Romana št. 2, je večerj popoldne, gredoč iz cerkve M. D. Pomočnice padla na tla, si je zlomila desno roko in se še močno poškodovala na čelu. Poklicani zdravnik rešilne postaje jo je obvezal in potem dal prepeljati na njen dom.

Siroveža. V ulici Basseggio št. 111 na Greti stanuje strojnik južne železnice Alojz Ukmar. Snoči se je nekaj pri s svojo ženo, 43letno Josipino in jo je bacnil s tako silo,

da jo je težko poškodoval. Ubogo žensko so morali z vozom rešilne postaje prepeljati v bolnišnico. — Prav tako se je tudi zgodilo 30letni vratarici v hiši št. 9 na Vrdeh, Mariji Webrovi, ki je pometala po hiši in pustila potem smeti pred vrati nekega stanovanca v hiši. Le-ta je pridri iz stanovanja in bacnil Webrovo, da je začela močno krvaveti in so jo tudi morali prepeljati v bolnišnico.

Društvene vesti.

Pevski zbor NDO. Danes pevska vaja ob 8 1/4. Novi pevci se vpisujejo pri vsaki vaji.

Šentjakobska Čitalnica. — Danes zvečer točno ob 8.30 pevska vaja. Pridite vsi. — Sprejemajo se novi pevci.

»Sokol« pri Sv. Jakobu. Danes, ponedeljek, seja točno ob 8 zvečer.

Darovi.

— V protest proti italijanski brutalnosti daruje N. N. za lonjersko podružnico CMD 2 K. Dolžnost vsakega zavednega Slovence je, da v znak protesta daruje po možnosti za našo miljenko, CM družbo!

— Za družino aretiranega Pregarca so nadalje darovali: ga. Lavra Zwitter K 2-50, ga. Gregorčič 2 K, ga. Čelan 1 K, v mizarstki delavnici pri Kanteju nabranih K 3, Antonija Križman 2 K; danes skupaj K 10-50; že izkazanih K 119-20 (včeraj je bilo pomotoma navedeno K 119-60); skupaj K 129-70. Denar hrani uprava.

— V Zgoniku se je 3. majnika ob priliki krsta Danice Milčič nabralo med sorodniki in prijatelji 8 kron za možko podružnico CMD. — Denar hrani uprava.

— Darovi za Šentjakobsko podružnico CMD. Nabiralniki so dali za april 1914 v gostilni: Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu K 26-20, Gospodarskega in konsumnega društva »Jadrana« K 35-27, Ivarčič Jakob K 34-81; nadalje so darovali: ga. Ivanka Rapotec za otroški vrtec K 1, ga. Jela Rapotec za podružnico CMD K 2, g. A. Trojanšek za podružnico CMD K 25, Ivo Funkcionar K 1; skupaj K 125-23.

— Za magdalensko podružnico CMD so darovali: Matija Antončič 3 K, Vekoslav Kodrič je zopet nabral pri izplačevanju dividende rodoljubnim članom »Obrotniškega društva« pri Sv. Ani K 14, Dragotin Gregorčič namesto cvetke na grob pok. Josipini Kovačičevi K 5.

Književnost in umetnost.

Dolžan: Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in vseh drugih vlog za vsakdanje potrebe. Cena K 3-—, eleg. vez. K 4. — Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Ta knjiga, ki je ravnokar izšla, podaja vzorce najrazličnejših vlog na vse javne oblasti. Izlučen je vs pravilni material, ki je za posameznika le težko razumljiv in knjiga torej ni znanstvenega, temveč izključno praktičnega pomena. Kot taka bo vsakemu zanesljiv svetovalec v stvareh, kjer bi si moral sicer iskati pravne pomoči. Vzorci so prirejani v splošnem tako, da odgovarjajo potrebam, ki jih rodi vsakdanje življenje. Z nezadostnimi pravilnimi izpremembamami, ki jih izvrši brez težave lahko vsak sam, so pa porabni tudi za druge bolj redke konkretne slučaje, ki v knjigi niso navedeni pod posebnim naslovom. Politične in vojaške vloge, ki tvorijo prvi oddelke knjige, so podane v veliki izbiri in obsegajo prošnje na obrtno oblast ter podobne ponavljajoče se stvari. Posebej je pa treba omeniti tudi vojaške vloge, ki se oziroma in obrazložujejo vse po novem vojaškem zakonu dovoljene vojaške ugodnosti. Davčne vloge in prošnje na dru-

MALI OGLASI:

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Odda se takoj saba in sobica s hrano. Ulica Boschetto 40 pritličje, vrata 2. 398

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejemajo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod »Merkur« Brno, Neugasse št. 20. 3068

Zaloga izgotovljenih oblek

Velika izbira oblik za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. Specialiteta v venzi.

NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu. Cene najzmernejše.

ADOLF KOSTORIS

TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE

zvezo »Belfra Automatik«. Tel. 281, R. II. — POZOR! Skladišče se nahaja v I. n.

Hotel na deželi.

Odda se takoj v najem stari, dobroznani ob državni cesti stoječi

hotel pri »Črnem orlu« na Vrhniki

Na razpolago so lepi gostilniški prostori, kavarna, vrt s kegljiščem in sobe za tuje. Po vseh prostorih je napeljana acetilenska razsvetljava. Na drugi strani ceste je lep bley in poleg ledenica, napolnjena z ledom.

Pri hotelu je tudi avtomobilna postaja, ter se lahko z malimi stroški priredi garaža. Hotel je zelo pripraven za letovičarje.

Najemnik hotela upravlja k hotelu spadajočo mostno tehtnico za javno tehtanje in uživa ne dohodke.

Reflektanti naj blagovolijo staviti svoja vprašanja in ponudbe na:

Josip Lenarčič - Verd pošta Vrhnika (Kranjsko).

Srcem polnim neotolajljive tuge naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem, da je danes ob 5 zjutraj naš nadepolni 57. letni sinček

Dušan

izročil svojo blago dušico Vsevečnemu v nebesa. Pogreb milih ostankov se vrši danes v ponedeljek ob 4 popoldne iz hiše žalosti ulica Farneto 43.

TRST, dne 10. majnika 1914.

Josip in Josipina Verčon, starši.
Josip, Milan, bratca.

Zaloga delavskih vina

Imate gostilne in JESKINO pri Omla

Filip Ivanišević, Trst

ulica Valdivrvo 17. Telefon 14-88.

— Prodaja na drobno in na debelo. —

GOSTILNE: »All' Antica«, ulica Novca

Nov. 18 in gostilna-Dušan, Filip

Glasopisna Nov. 7, v lastnih toč

svoja vina prve vrste.

GOSTILNA

All' Antica Pompei

Goldoni in na istem trgu se nahajajo

so toplo priporoča

slovenskemu občin-

stvu za oblen obisk. Fran Martinek

AGO

čevlji brez šivanja in žbljev

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cécilia Rittmeyer št. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta.

Ivan Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma

Velik izbor, barv, pavlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega

čaja za otro-

ke in odrasle

»SLADIN«

ter bistrega spna in hitrega prika za živila. - Telefon 83.

ge finančne oblasti, ki jih rabi posestnik, obrtnik, trgovec in zasebnik skorodra vsak dan, so istotako obsežne v knjigi v bogati izbiri. Izmed sodnih vlog, tožb in predlogov so se sprejele v knjigo le one na okrajna sodišča, ker mora stranko pri višjih sodiščih zastopati odvetnik. Natančno so obrazložena tudi silno stroga testamentarna določila, katere pojasnjuje več obrazcev pravilne oporoke. Zadnji del knjige obsega vloge na razne avtonomne oblasti kot so deželni odbor, občina i. t. d., v stvari domovinstva, bolniških stroškov, podpor, i. t. d. Na podlagi „Knjige uradnih vlog“ lahko vsak sam napravi pravilno vlogo, ter bo knjiga torej pomagala in svetovala strankam, ob enem pa olajševala delo v uradih, katero ravno nepravilne vloge zelo otežujejo in zavlačujejo rešitev. Pri vsaki posamezni vlogi je označeno, kako jo je kolekovati; poleg tega je pa knjigi še pridejan kratek splošen seznam o kolkovinah. Knjiga je zelo obširna, obsega nad 300 strani in ima zelo lično zunanjo opremo tor priročno žepno obliko.

Razne vesti.

Izza diplomatskih spletkarj. Berlinski listi poročajo iz Belgrada sledeči zanimivi dogodki iz dobe nemškega konzula Schliebna, ki je bil, kakor znano, odkrit pristajašev in odločen nasprotnik avstrijske protisrbske politike, do katere je pokazal ponovno javno svojo mržnjo, vsled česar je bil na zahtevo Avstrije tudi odpuščen. V Belgradu je posebni teniš-klub, ki mu pripadajo vsi člani diplomatskega zbora in vsi poklicni konzuli. Pred kratkim se je vršil v belgijskem poslanstvu občni zbor kluba. Prečitala se je lista članov, med katerimi sta bila tudi Schlieben in njegova soproga. Lista je bila soglasno sprejeta, nakar se je razposlala v izplačilo prispevkov. Med tem se je nemški poslanik baron Giesinger vrnil s svojega dopusta. Par dni pozneje je dobil belgijski poslanik obvestilo, da so poslaništva tropsporazuma ustavila izplačilo prispevkov. Istočasno mu je tudi Giesingerjeva gospa naznanih, da je tudi nemško poslaništvo ukazalo vsem članom nemškega poslaništva in konzulatu, da toliko časa ne smejo biti člani kluba, dokler bosta v klubu Schlieben in njegova gospa. Baron Giesinger je vrh tega zahteval tudi od avstrijskega in italijanskega kolege, da izdasta enak preporočil za člane svojih poslaništev in konzulatov. Ker pa se klubovo predsedstvo ni hotelo vdati Giesingerjevemu zahtevu, je raje demisijskiral, nakar se je klub razšel. Pri ustanovitvi novega kluba je bilo nato sklenjeno, da je sprejem poklicnih konzulov odvisen od dovoljenja poslaništev, ki ga pa Schlieben ni dobil. Zanimivo je, da je nemški poslanik dobil na svojo stran za boj proti Schliebnu celo poslanike tropsporazuma.

Škof si je prilastil zlat husitski kelih. Povodom cerkvene vizitacije je našel budjevejski škof Hulka v neki vasi zlat kelih iz zlatih husitskih časov. Škof Hulka si je kelih samovoljno prilastil in ga vzel s seboj. Občinski zastop je sklenil, da toži škofa na povrnitev samolastno si prilastene zlate kelih, ki je last vse občine.

Na Jurjevo v Belgradu. Praznik sv. Jurja je, kakor znano, za Srbe to, kar je za zapadne narode 1. majnik in sicer ga praznujejo Srbi s t. zv. „Gjurjevskim Urnikom“. Tudi na letošnje Jurjevo so že na vse zgodaj jutraj odšli Belgrajčani in prijubljena izletna kraja Topčider in Košutnjak, kjer se je ves dan razlegalo petje in so se vršile vse mogoče zabave. Zlasti je bila tam zastopana skoro vsa šolska mladina. Veliko zanimanje je vzbujal belgrajski vardarski polk, katerega moštvo se rekrutira iz Skoplja. Korakali so po belgrajskih ulicah z godbo na čelu in okrašen z narodnimi znaki in zelezjem v najboljšem razpoloženju in so bili v Košutnjaku dobro pogosteni. Na povratku v mesto jim je občinstvo priredilo viharne ovacije. Zanimivo je bilo gledati tudi sprevede delavstva tukajšnjih tovarov. Že par let sem se odredile nekatere belgrajske tovarne, da morajo iti njih voditelji na čelu delavstva v Topčider in tam praznovati srbski delavski praznik. Tudi letos je šlo 2000 delavcev iz belgrajskih tovarov s svojimi ravna-elji z godbo in narodnimi zastavami na čelu v Topčider, kjer so ostali vse dan. Narodne vse lice je posetili tudi kralj Peter in se neprisiljeno zabaval s preprostim narodom.

Strahovito neurje v Franciji. V francoskem okraju Avesnes je divjal dve dni strahovit vihar. K nesreči se je vrh tega še odtrgal oblak, kar je povzročilo ogromno škodo. Vse kmetice v okolici so bile odplavljene, več drugih tovarov je bilo par metrov visoko pod vodo. Vse tovarne so morale ustaviti delo. Delavci so se zamogli rešiti le s tem, da so potegnili transmissijske pasove kvišku. Veliko napora je stala zlasti rešitev nekega 80letnega starčka. Pri reševanju potaplajočih se ljudi se je odlikoval domači župnik in pa vojaštvo. Škoda znaša nad dva milijona frankov.

Toronto — pribežališe zakonskih mož. Generalni državni pravdnik v Torontu v Kanadi je dobil te dni od gospe Kristine Corlett iz Londona pismo, v katerem mu dama v silnem razburjenju naznanja, da je odšel njen mož pred kratkim v Torontu, kjer je vzel neko drugo žensko. Državni pravdnik je takoj poizvedoval po tem možu in Corlett je bil reš pol ure pozneje aretiran. Naslednjega dne je bil že pred sodnikom in se priznal krivega. Še predno je mogel priti dobro k sebi, je bil že obsojen na tri leta težke ječe. Posebno zanimivo pa je zlasti dejstvo, da se je od začetka letošnjega leta že okoli 150 na Angleškem živečih zakonskih žen obrnilo na sodišče v Torontu po informacije. Zenske v Torontu morajo biti res jako lepe in ljubeznive, da angleški zakonski možje tako uhajajo k njim.

Lepa princesa. Znan italijanski gledališki kritik Jarro pripoveduje ob priliki zopetne otvoritve gledališča Goldoni marsikatero zanimivo dogodko, kiso se odigrali v starem gledališču. Ko je še stala arena Goldoni, je prišel v gledališče čisto minister Ratazzi s svojo prekrasno soprogo, ki je bila v marsičem zelo čudna ženska. Rojena je bila leta 1833. na lrskem kot hčerka Irca Wise in princeze Leticije Bonaparte. Leta 1850. se je poročila z Alzacanom Friderikom pl. Solmsom, pa že leto dni pozneje jo je povedel pred oltar ministra Ratazzi. Po njegovi smrti je pa postala soproga Španca de Rute. »Princesa, kakor so jo navadno imenovali, je bila zelo marljiva pisateljica dram in romanov. Nekoč so igrali v areni njeno dramo »Propast kraljice«. Gledališče je bilo nabit polno, ker vsi so se zanimali za delo lepe princeze, ki je bolj znana po svojih pikantnih dogodbah kakor pa kot pisateljica. Drama je slavnostno propadla in pisateljica je bila izžvižgana, a princesa je vstrajala v gledališču in mirno gledala občinstvo, ki je obsodilo njeno delo. Spadala je v vrsto žen, ki nikdar ne izgube prisotnosti duha. Princesa je bila krasna žena in se je zavedala svoje lepote. Ob vsaki priliki, umestni ali neumestni, je s ponosno gestiko pokazala svojo lepoto. Ko je šla neki večer na kostumirani ples v kostumu bahantke, se ji je naenkrat kostum odpel in stala je gola na ulici. Mnogi so trdili, da je celo sama pomagala, da je bila tem bolj razgaljena. Nekoč je bil Jarro s svojimi tovariši časnikarji pri ministru na večerji. Minister je moral oditi na neki kongres in tako je sprejemala princesa goste. Zaba-vala je tekla gladko in vsi so se počutili kar najbolje. Naenkrat pa izjavi princesa, da ji je slabo in da jo naj spremijo do spalnice. Ko je bila v postelji, je poklicala vse goste v spalnico, kjer so nadaljevali zabavo. V tem je prišel zdravnik in je zaprosil goste, da zapuste za trenutek, sobo, ker mora preiskati princeso. Ali ta je dejala, da je to odveč in naglo odvrže odejo, da se je zablistelo na beli postelji njeno krasno, rožnato telo. Sploh je kazala pri vsaki priliki svoje telo. Kadar se je peljala z vozom, je vedno čakala, da je bilo več ljudi okoli nje, da so mogli videti pri vstopu na voz njene krasne noge, na katere je bila silno ponosna. Njen najzvestejši oboževatelj je bil Evgen Sue, ki jo je imenoval v mali, njej posvečeni knjigi »Najlepša stran mojega življenja«.

Drama bede. V Turonu v južni Španiji se je pripetila grozovita drama bede. Delavec E. Castilo je bil že dolgo časa brez dela, vsi prihranki so bili končani in vsa njegova družina je trpela grozno lakoto. Ko so vsi poizkusili, da bi dobili delo, izjavili, je sklenil usmrtiti sebe in svojo ženo, ki je bila pripravljena iti z njim v smrt. Poslala sta otroke v gozd, sama pa se zaprla v sobo. Žena se je vlegla na klop, mož ji je pa s sekuro razbil črepanjo, nato si je še sam prerezal vrat. Ko so prišli otroci domov, so našli roditelje v krvi. Osiretelih otrok so se usmili na to sosedje.

F. L. TUMA.

S samotnega brega.

Politična pisma iz Anglije.

PRVO PISMO.

Prvi utisi.

S problemi in besedami, ki se jih, kakor se zdi, čimdalje več in pogostejše rabi na Slovenskem, ne pride noben narod do svoje pravice. Ljudstva se brigajo danes samo še za to, ki jo morejo reprezentirati na zunaj. Razvoj narodov je historičen produkt. Študirati moramo njegove sestavine, le-te razmerje, učinke, njih medsebojno vplivanje in zakone. Kar imamo slabega, smo krivi sami in nihče naših sosedov. Naš sedanji politični in ekonomski položaj se more vzdržati samo zaradi tega, ker bazira na našem preozkem znanju in preobmejenem spoznanju.

Tako nas čaka dvojno delo: poglobljeno in resno študiranje političnih in ekonomskih vprašanj, na drugi strani probujanje, osvetljevanje in razširjevanje naše propagande potom intenzivnega organiziranja.

Res je, da zahteva ta pot več truda nego brezplodna ustmena ali pismena polemika o stvarih, ki so ravno tako brez konca, kakor znana povest o jari kači. Za našo sedanjo polemiko se ni treba pravzaprav ničesar učiti (zato imamo morda tako mnogo politikov in žurnalistov), ampak treba je samo nekoliko prirojen duševne spretnosti, kvečemu treba dobro poznati par dialektičnih trikov. Na ta način smo dobili vse fanatike, proroke in podobne tipe, ki tvorijo velik del javnih imen. In tega tira vodi samo delo v študiju in primeren čakanje v življenju.

Polpolnoma sem si v svesti vseh težav; gotovo jih prcmagamo z jasnostjo vztrajne, poštene in metodčne politike. Nobene brutalitete ne zahtevamo in nobenega prekopčenja, ali prav tako ne smemo pokazati nobene slabosti ne na zunaj, še manj na znotraj. Duh in energija vodita s konsekvenco do zastavljenega cilja.

Preden zaključim to uvodno poglavje, se mi je še oprostiti, ako skušam s tako skromnimi sredstvi, kakor sta moja beseda in moj razum, oponirati tako mogočnim, velikim in prizanim strujam doma. Mnogo bi se dalo navesti, da bi bilo ravno tako dobro, če sem molčal. Od teh argumentov se mi zdi najmočnejši ta, da napravijo razmere več, nego more doseči ponižen talent.

II. PISMO.

Snovanje strank.

Koncem 20. tih let minulega stoletja so bili prikriti gospodarski momenti vzrok snovanja politične stranke. Temu ameriškemu izgladu so sledili prav kmalu enaki pojavi v Evropi in sicer najprej v Angliji kot tedaj edini industrializirani deželi na tostranski zemeljski poluti. Na Angleškem je pomenjala stranka liberalcev (kakor je ostalo v glavnem do današnjih dni) živga apostola fiziokratiško-mančesterjanskega gospodarskega nauka po znani formuli laissez faire-laissez passer — istočasno je nemški liberalizem označeval neko mistično-filozofsko zmes idealističnih instinktov in pa klasično-romantičnega humanizma. V anglosaškem plemenu so dajali ton ekonomski teoretiki kakor Adam Smith, Jean Baptiste Say, Raymond — na Nemškem filozofi in podobni intelekti: Goethe, Schiller, aut, Hegel, Schlegel, Mozart, Beethoven. No, v isti meri, kakor se je Nemčija vedno bolj gospodarski in socialno razvijala, posebno izza srede minulega stoletja, se je tudi nemški liberalizem čim dalje bolj izpopolnjeval z realnejo vsebino. Danes pomenja liberalizem na Nemškem isto, kar na Angleškem unionistični konservatizem: germanski imperializem potom ekonomske ekspanzivnosti.

Tako bi navedli lahko še nešteto primerov in izgladov, kako se je strankarsko življenje pričelo pri narodih kot ekonomska posledica gotovih prikazni, sozaznamno z le-temi, in to tudi tedaj, če so prvotno nadvladovali ves javni interes in so absorbirali vse intelektualne sile naroda popolnoma abstraktni pojmi filozofije, znanosti in umetnosti.

Za nas je posebno nemški izglad zelo poučen. V prvi vrsti zaradi tega, ker je nemški mirno-rasizkujoči duh, zanešen v naše kraje potom nemške politične sile in njenih šol, zelo vplival na ves narodni značaj. Kakor so Hrvatje in Srbi, posebno njih najkulturnejši del v Dalmaciji, stali v najintenzivnejših odnosih z laško kulturo (Goethe je čital n. pr. srbske narodne pesmi v italijanskem prevodu in vzkljnil tedaj: Wegen diesen Liedern wird die Welt noch slavisch lernen — svet se bo še slovanski učil radi teh pesmi); kakor je današnje bolgarsko duševno življenje prežeto z ruskim duhom, tako smo se navzeli Slovenci v obli meri germanskega tipa. Ni samo slučaj, da so nam bile prve slovenske knjige tiskane in poslane z Nemškega! Naš slovenski Puškin, France Prešeren, je dopisoval s svojimi prijatelji nemški; v naši literaturi, umetnosti, jezikovnem slogu — povsodi zasledujemo brez vsakega truda mogočni nemški vpliv.

Zato ni čuda, če je tudi naše javno politično življenje sledilo popolnoma nemškemu izgladu, brez kritike in brez pomisleka, kam nas vodi taka pot. Bili smo pri tem le v toliko na slabšem, da so naši prvi možje stali pod vtisom avstrijskega nemštva, ki je ravno tako zalosten odsev pravega nemštva, kakor je Bruselj onemogla karikatura francoske prestolice, čeprav se imenuje s takim ponosom »mali Pariz«. V Belgiji govori Flamec in Valonec francoski, ker hočeta veljati s tem za omikanca; pri nas žubori zlasti žentstvo na cesti in pred svojimi posli v nemščini, samo žalibog, da je ta nemščina kaj spakedrana in ni nikdar pravilna.

Kakor se kažejo v epigonih vse napake in hibe svojega mojstra v tisti povečani obliki, ki nas sili v komičen ali pomilovalen nasmeh, tako predstavlja danes tudi marsikatera prikazen v našem javnem življenju tak karikiran posnetek in nam jo je drugače težko, včasih sploh nemogoče pojmiti. Nadalje leži v epigonsstvu nesreča časovne zakasnelosti. Kar so v Londonu, Parizu ali na Dunaju že odložili, prihaja v modo pri slovenskem high life. Če je že z obleko tako, kako ni šele z duševnim spoznanjem in naziranjem, ki se je ne da kupiti in zamenjati liki novo suknjo, ampak je treba v to mnogoletnega samozatajevanja, obile pridnosti, pa tudi — talenta.

Naša vzgoja.

Vzgoja naših prvih slojev je danes v pretežni večini literarna, ravno takšna, kakoršna je bila vzgoja prvih slojev na Nemškem sto let nazaj. Humanist se smatra za izomikanca zato, ker obvladuje za silo klasične jezike. Kdor čuti pri nas kolikaj talenta v sebi, postaja literat in nadleguje založnike in uradnike s svojimi manuskripti. Ker je bila ta struja na Nemškem samonikla, je tudi nekaj svojega rodila; pri nas pa pomenja prej korak nazaj nego korak naprej. Svoje moči ni srkala niti iz sebe, niti iz svojega naroda.

V označeni dobi so se pričele razmere na Nemškem premirjati. Omikani stanoviti so se jeli nagibati realizmu, ker jih je vzdramil glas po ekonomskem delu in narodno-politični propagandi. Iz tistega časa datira na Nemškem boj med humanistično in realno vzgojo. Ne samo za tehnične struje, ampak celo za medicino in naravoslovje se je smatralo realca mnogo bolj vposobjenega od njegovega humanističnega kolege, ki ga šola ne pripravlja za realna opazovanja v življenju ampak kvečemu za estetičen užitek špekulativnih disciplin. Sedanji nemški cesar Viljem II. ki je tudi kijačavničar, obiskuje po večkrat na leto prvi nemški tehnik v Charlottenburgu in Karlsruhe in obleze tam vse kote in vpravlja v laboratorijih vse študente po vrsti — Friderik

Specijalna prodajalna rokavic
W. Neumann
Trst, Corso štev 13, Trst
priporoča
za pomladansko sezono

švedske usnjate rokavice, kakor tudi fine rokavice iz imitiranega usnja za gospode in dame.

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE - ZBOV.
IZDIRANJE ZBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOROZDRAV-
NIK **TRST** KONC. ZOBNI
TEHNIK
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Austro-Americana

brza zveza z Ameriko.

BLIŽNJI ODHODI IZ TRSTA:

v NEW-YORK

23. maja „M. Washington“

30. maja „OCEANIA“

v BUENOS-AIRES

13. maja „ALICE“

27. maja „Francesca“

Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja. Za informacije o prodaji pravnih listov I. II. in razreda toliko za Ameriko, kolikor za Patras, Palermo, Odiz in Las Palmas obrniti se je na Urad za poštni v Trstu, ulica Wella ploščo št. 2, za tovor in blago pa pri G. Tarachchia & Co. Trst, ulica Pontecorvo št. 3, I. n.

Velikanska zaloge pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth, Trst

ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

TOVARNA
ROULEAUX
Ing. LUDOVIK FISCHER
Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN
TELEFON 29-14
Izdeluje jeklene kakor tudi lesene
ROULEAUX
Ima v zalogi vse potrebščine za leseno in jekleno ROULEAUX. Delo solidno

CASILE

BIVIERA DI CHIAIA

NAPOLI

Napredek vede

Najenergичnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna z ženja, prostatitis, uretritis in mehurni katarji korenito zdravijo s

konfeti Casile.

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevk (šiliger), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mešesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. —

hurne katarje, kamen, škrljati konfeti Casile K 4 —. JORUBIN CASILE, najboljši protisifilitično in poživljajoče kriticilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojevalec urinove kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 3-50.

Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 3-50. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovir itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastonj in z vro rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloge v Trstu Lekarna Lo yd, V. di'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis N. Casile.

Botri! **Botre!**

O PRILIKI BIRME

Je dospelo znani urarni

G. PINO TRST

Via Vincenzo Bellini 13 in via Nuova 34

1500 različitih ur in 11 kg zlatih vertik in ovratnih vertikal. - V zalogi dobite zraven tega bogat izbor uhanov, zapaznik, privrakov itd. po konkurenčnih cenah.

TRGOVCI! PERI!

Drože (kvas) iz odlične slovenske trgovine drož, so dosegle dasedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači toriki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

Priporočam J. J. SUBAN, Trst. Via Vasari 10. Telef. Nr. 26

Veliki je dopisoval z Voltairom filozofske probleme!

Zati se, da prodira zadnje čase polagoma ta duh tudi med nas. Posebno na Kranjskem se kaže, kakor da nam hoče stranka, ki nam je dala demokratizem, prineči sedaj še tehniko.

Ali, ako so ta znamenja resnična, nikakor ne veljajo zato tudi par let nazaj. Mišlimo pre dšvem na oni čas, ko se je pričelo pri nas resnično strankarsko življenje.

To se nam kaže že iz polemike tega časa. Nikjer ne gre za realne naše stvari. Tudi če izločimo vse tiste pojave, ki si jih moremo tolmačiti samo kot izbruh neukrotljive osebnosti, vendar ne prihajamo nikjer do pozitivnih tal. Določene besede in visoki ditirambi, pomanjkanje logike za izprejemanje raznih prikazov, zopet druge potreba, reproducirati te v veliko povečani obliki in mnogo interesantnej, nego so bile objektivno povedane — isto nagnjenje k čenčanju, ki roji še danes celo v marsikateri naši inteligentni glavi.

Dr. Tavčar kot političnik.

Gotovo moremo govoriti že za Bleiweisovega časa o slovenskem javnem življenju. Ta doba sicer še ni zgodovinski raziskana, vendar eno je že dnevno gotovo in zgodovina potrdi našo trditve: blišč, s katerim se hoče odevati to ime, razpade ravno tako, kakor je žalostno uvelnela slava Ivana Koseskega. Krainische Sparkasse v Ljubljani in pa Krainische Indu-

striegesellschaft na Jesenicah boste dve posebni poglavji take monografije! Jako se je razvil javno življenje z nastopom, ki ga najbolj karakterizira ime našega starega znanca g. dra. Ivana Tavčarja. Iskro, ki jo je prvi ukresal, na Dunaju majhen, suh mož tenke rahle postave, Stritar (po tradiciji je bil torej ne- sposoben za narodnega voditelja), je razpihal Tavčar v mogočno baklo in stresal z njenim plamenom po slovenski domovini, tako, da so na vse strani škropili njeni ognjeni jeziki. Kakor je na eni strani razpasil bogato in nebrzdano z besedami in gesli, tako je držal na drugi s tiransko roko trdo na udi vse intimne znanee, ravnotako priznane literate kakor študi- rane politike — ali o tem bodo govorile pisane ostaline tistega časa.

Vzlic tem njegovim močnim osebnim lastnostim se mi zdi popolnoma krivo, če se mu očita od tako mnogih strani, da so ga gnali v politično areno samo osebnim nagibi in da reprezentira vso njegovo stranko samo osebnim potezi in da ne pomenja za slovensko življenje nič drugega nego veliko zmoto svojega časa.

Treba se je samo enostavno vprašati, odkod njeni veliki uplivi, ki ga je imela toliko časa na vse tedanje javne kroge in odkod njena močna zasloba, na katero se je toliko časa tako samozavestno ponašala. Ali mu ni sledila vsa mladina svo- jega časa brez obotavljanja, kamor je hotel, prav tako fascinirana po briljantnosti njegovega jezika kakor po smelosti polemike, s katero je zadajal svojim protivni- kom toliko in toliko let tako neusmiljene in žgoče udarce?

To resnično ni mogla biti samo zmota. Tisto gibanje smatramo kakor organski pojav, ki je izšel iz mladinske sile nove znanosti, ki je podirala ravno tedaj po vsej moderni Evropi toliko starih častitljivih stebrov, kakor iz presojevanja poprečnega naziranja svoje lastne okolice.

Dr. Tavčar je pač poznal dobro ves te- danji slovenski omikani svet, v tesnih od- nošajih je stal z odličnjaki svoje dobe, ali ta cvet inteligence še dolgo ne zado tuje za politično armado, ki naj vodi stranko od enih lavorik do drugih. Ko mu je usta- novitelj posestrimske stranke na Goriškem skušal predložiti splošen načrt socialne in ekonomske vsebine, s katerim naj si sežida stranka realen temelj, da si zagotovi tra- jen obstoj, je dr. Tavčar ta načrt odklonil, ker so bile socialne in ekonomske teorije tega programa v navskrižju z njegovo di- rektno, koncentrirano zgolj negativno ak- cijo. Kolikor pa jaz poznam strank, se z golo duhovitostjo doslej še nobena ni ob- držala na površju. Nasprotno, se je treba za vsako politično življenje vestno pripra- viti z uprav specialnimi studijami.

Zaradi tega je imela ta stranka svobode- miselnosti in naprednosti kal smrti v sebi, komaj da se je porodila, in ker je odbila tudi zadnjo priliko za svojo reorganizacijo — tedaj, ko ji nasprotnik še ni zrastle preko glave — je misliti danes na njeno prubudo tem manj, ker je nasprotna stranka ne presega samo za močno po- tenca v politični kakor gospodarski orga- nizaciji, ne samo po večji praktični kakor teoretični naobrazbi svojih voditeljev, am- pak tudi splošno vojsko navdaja tista samo- zavest, ki spremlja vsako novo idejo, do- kler ni izigrala svojega historičnega po- mena.

Kar je imel dr. Tavčar nad povprečnost sposobnih sovodnikov in prijateljev, so ti- sti, ki se niso že poprej godrnjaje umak- nili v ozadje, ker niso hoteli prenašati da- lje njegovega terorizma (ali jim je bil ka- ko drugače strt mladinski polet), in usko- čili v nasprotni tabor, kjer so se naglo povzdignili do odličnih mest. Tako se je podušil ves plamen in ogenj in kar je ostalo, je le še poblehva žerjavica. Stranki manjka kvasa, žerjavici nedostaje kisika — vse njeno sedanje prizadevanje kulmi- nira v posnemanju svojih protivnikov tako glede organizacije, taktike, socialnega, ka- kor gospodarskega programa. In celo tam, kjer se ta v njih njih vodnikov tako rad sklicuje, so bile obile praktične iz- kušnje, vidimo samo eno: da mu nedosta- je prvi in najenostavnejši predpogoji za korektno izkustvo.

Temu stvoru mladina ne more verovati.

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. majnika naprej.
Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.

5.40 O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).

5.50 M do Poreča in medpostaje.

7.30 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.

7.35 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice - Celovec - Dunaj-Praga-Dečlin-Beljak-Berlin-Monakovo in medpostaje.

8.41 B Gorica, Dunaj, Praga, Berlin.

9.05 O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.

9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.

9.15 M le do Bui in medpostaje.

11.05 B Gorica, Celovec, Solnograd, Pariz.

12.48 O Gorica (Ajdovščina), Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.

2.40 M do Poreča in medpostaje.

3.56 O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.

4.42 O Herpelje (Divača-Dunaj)-(Rovinj) Pula in in medpostaje.

5.30 E (Turški eksp.) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.

7.44 M le do Bui in medpostaje.

7.50 O do Gorice in medp. (Ajdovščina).

8.24 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.

8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečlin.

10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vladi ob nedeljah in praznikih.

9.10 O Herpelje-Divača.

2.25 O Herpelje-Divača.

2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.25 O iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenice, Gorica.

7.10 O iz Dunaja (čez Divačo-Herpelje).

7.25 O iz Gorice (Ajdovščine).

8.25 M iz Bui (in medpostaje).

9.01 B iz Berlina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenice, Gorice (Ajdovščine).

9.37 O iz Pule (Rovinj).

10.10 O iz Jesenic, Gorice in medpostaj.

11.25 E (Turški ekspres) iz Pariza-Monakovo-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.

12.40 M iz Poreča in medpostaj.

2.00 O iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine), Berlina, Draždan, Praga, Dunaja.

3.47 O iz Pule, (Rovinj), Herpelje in medpostaj.

4.32 M iz Bui in medpostaj.

7.00 O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenice, Gorice.

7.05 O iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.

7.41 B iz Berlina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorice, (Ajdovščine).

9.45 O iz Poreča, Bui in medpostaj.

8.16 B iz Berlina-Monakovo-Solnograd-Gorice.

10.24 B iz Pule (Rovinj), Dunaja (čez Divačo).

11.57 O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

9.36 O iz Gorice.

9.41 O iz Divače, Herpelje.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.40 B preko Cerviniana v Benetke, v Rim, Mi-

lan, Videm, Pontebo, Cedad in B do Kormi-

na (Cormons) preko Nabrežine.

6.00 O (izključno nedelja) v Trbiž.

6.35 O do Gorice preko Nabrežine.

8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budim-

pešto.

8.20 E v Trbiž, Gorico, Kormin, Videm, Benetke

Milan, Pariz, London.

8.35 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan

Rim.

9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O pre-

ko Trbiža v Cervinijan.

10.15 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto,

12.30 O v Kormin in Videm.

1.10 O preko Cerviniana v Benetke-Milan.

2.00 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).

4.10 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm

Milan itd.

6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.

6.35 B v Dunaj (Reko, Budimpešto) Ostendo.

7.05 B preko Cerviniana v Benetke, Milan, Rim

preko Kormina v Videm.

8.10 B v Kormin in Italijo.

8.45 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto

9.43 O v Kormin (se zvezo v Cervinijan).

11.50 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

2.45 O v Gorico.

3.55 O do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.15 O iz Dunaja, Budimpešte.

6.25 iz Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.

7.35 O iz Kormina in Cerviniana preko Bivja.

8.50 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.15 B iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte

in Reke.

10.30 O iz Dunaja, Ljubljane in Reke.

10.40 B iz Kormina preko Bivja in B iz Italije pre-

ko Cerviniana.

11.48 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

2.15 O iz Celovca, Ljubljane, Zagreba, Reke.

2.35 O iz Italije preko Cerviniana.

4.10 O iz Vidma, Budimpešte, Reke, Zagreba.

5.35 O iz Italije preko Cerviniana in Nabrežine.

5.50 O (izključno nedelje) iz Kormina.

6.55 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

7.45 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.00 E iz Londona, Pariza, Milana, Benetk Vid-

KLAVIRJI

Bösendorfer, Gebrüder Stigl, Koch & Korselt, Wirht itd. se prodajajo in dajejo v najem po zmernih cenah proti gotovini kakor tudi na obroke.

UGLAŠANJE IN POPRAVE.
Zavod Klavirji Zannoni

MARIO MALLY
Piazza S. Giacomo 2, II., Corso
TELEFON 2-57.

Slovenoi! :: Slovani!

Priporočam se vam slovenski krojač

Fran Rupnik

Trst, ulica Goppa 10. I. nadstropje

kateri izdeluje obleke iz finoga in navadnega sukna po zmernih cenah. Uzorci na razpolago. Izdelane obleke na ogled. Solidno delo.

izdeluje uniforme vseh vrst.

Priporočam se alav, občinstvu za obilen obisk.

KLISEJI

VSAKE VRSTE

ZA VSE STROKE

ATELJE BABUDER TRST

005025

Žganjarna

Ivana Ferhanca, Trst, ul. Stadlon 29

se priporočam cenj. občinstvu za obilen obisk.

Prodaja se žganje vseh vrst.

Postrežba točna. — Cene zmjerne.

Gostilna „pri Deteljici,

v Trstu, ulica Belvedere 7.

Priznana najboljša in

najcenejša kuhinja.

Pristna domača

in taja vina.

Povrvarstva tovarna z električnim obratom

testenine

iz pristnih jajc

G. ROSTIROLA, ulica G. Gallina št. 4.

Dnevno izdelovanje testenin iz samih jajc. —

Rezanci, obročki, makaroni itd.

Specijaliteta: hlebčki.

P. n. občinstvo je pri izdelovanju lahko navzoče

da se prepriča o snagi.

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatija“

vzdržuje sledeče glavne proge:

Trst-Metković A. (poštna).

Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.

Povratek vsako soboto ob 6.30 uri zjutraj

Trst-Metković B. (poštna).

Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.

Povratek v torek ob 6.30 uri zjutraj

Trst-Metković C. (poštna).

Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.

Povratek v četrtek ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Korčula (poštna).

Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne.

Povratek v ponedeljek ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Sibenik (poštna).

Odhod iz Trsta v petek ob 5. uri popoldne.

Povratek v četrtek ob 6. uri zjutraj.

Trst-Makarska (trgovska).

Odhod iz Trsta vsak torek ob 6 uri popoldne.

Povratek vsako nedeljo ob 1.15 popoldne.

Trst-Viš (trgovska).

Odhod iz Trsta v soboto ob 7 popoldne.

Povratek vsak četrtek ob 7.15 popoldne.

Zveze v Metkoviću v vlaki v Mostar in Sarajevo.

Družba vzdržuje tudi 26 stranskih prog v Dalmaciji. Vožnji redi se morejo dobiti brezplačno

pri vsakem družbenem zastopništvu.

Slovenski urar

F. Pertot

Trst, ulica Caserma II

sk. Ljubljanske kreditne banke

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. —

Cena K 1.60.

2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOL-

STEGA«. — Cena 80 vin.

3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslo-

venil Josip Knaflč. — Cena K 1.60.

4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergje-

vič Turgijev. Poslovenil dr. Gustav

Gregorin. — Cena 1 K.

5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življe-

nja češkega ljudstva. Spisala Karolina

Svėtla. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.

6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBRE-

DNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-

SLOVANI«. (Malo odgovora na ško-

fa Nagla poslovno pastirsko pismo v

pouk slov. ljudstvu). — Cena 80 vin.

7. »IGRALEC«. Roman iz spominov

mladeniča. Ruski spisal F. M. Dosto-

jevskij. Poslovenil R. K. — Cena

K 1.60.

8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksa-

ver Sandor-Gjalski. Prevel F. Orel.

Cena K 2.—.

9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja.

Napisal I. E. Tomić Poslovenil Stefan

Klavš. Cena K 1.60.

10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Pro-

kop Chocholoušek. Poslovenil H. V.

Cena K 3.—.

11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Che-

valier de Mais'm rouge.) Roman iz

časov francoske revolucije. Spisal

Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo

Perhavec. — Cena K 2.50.

Gramofoni na obroke.

HELVETIA

Velika zaloga gramofonov

Trst, — ulica Barriera

vecchia 19.